

FOLKE BENGTSSON

* 1929-07-14

† 2022-01-14

Civilingenjören FOLKE BENGTSSON föddes 1929 och var vid sin bortgång nästan 93 år gammal. Folkes föräldrar var handelsmannen Erik Bengtsson och dennes hustru Elsa, född Bengtsson.

Uppväxten nära Göteborg gjorde det naturligt för Folke att få sin högre utbildning på Chalmers Tekniska Högskola, där Folke avlade sin civilingenjörsexamen 1955 som maskiningenjör. Han var då redan gift med Anna-Greta, född Lindberg, som sedan följt honom hela det långa och innehållsrika livet. De fick två barn, Anders och Maria, och totalt åtta barnbarn

Folke följde en då tämligen vanlig ordning bland främst bergsingenjörer, dvs. en livslång vandring mellan olika svenska järnbruk. Han började sin yrkesbana på Sandvikens Jernverk AB (sedan 1967 Sandvik AB) som forskare och driftsingenjör, under åren 1955–1961.

Sedan flyttade Folke och Anna-Greta runt till de svenska bruken. De blev med åren oerhört ”brukserfarna”. Folke anställdes 1962 som överingenjör vid Uddeholm AB och 1965 som direktör och platschef för Uddeholms verksamhet i Munkfors. Åren 1969–1970 var Folke administrativ direktör vid Uddeholm AB.

I Munkfors träffade Folke ganska självklart Uddeholms representant i Tyskland, Walter Sommerlath, som vid flera resor till Munkfors hade med sig sin

hustru och dotter Silvia, sedermera vår drottning. En väldigt söt och rar flicka sade Folke långt senare till mig

Därefter utnämndes Folke till verkställande direktör för Smedjebackens Valsverks AB, i vilken position han verkade under åren 1970–1975. Gillebroder Herbert Söderberg, nära vän och medarbetare till Folke, berättar följande om Folkes och Anna-Gretas tid i Smedjebacken:

”Folke efterträdde bruksdisponenten Rutger Wijkander i Smedjebacken. Folkes ledarstil var försynt och utan stora åthävor och gester. Han hade mycket lätt att få medarbetarna med sig och skapade en trivsamt atmosfär genom sitt sätt att vara.

Råmaterialet i företaget var skrot. Skrotmarknaden i Sverige reglerades via AB Järnbruksförnödenheter, som balanserade importen mot det svenska skrotavfallet. Det var alltså en kartell, som inte skulle få förekomma idag. En viktig del av vd-skapet var att förhandla om skrotpriser och skrotets fördelning mellan de skrotbaserade järnverken.

Även på försäljningssidan reglerades marknaden för företagets viktigaste produkt, armeringsstål. På den marknaden hade alla tillverkare en given procentandel. När antalet förbrukare successivt minskade blev det budgivning om procentandelarna. När oönskade importörer dök upp gällde det att få dem att ägna sig åt något annat. Folke skötte förhandlingarna på ett utmärkt sätt.

Skrotbristen i Sverige påverkade skrotpriset i hög grad och Folke beslöt att vi skulle sondera möjligheterna att köpa ett grekiskt företag specialiserat på fartygsupphuggning. Folke och jag åkte till Grekland för att klargöra möjligheterna till detta. Vi kom snabbt fram till att det var ett realistiskt projekt.

Under Folkes chefsperiod i Smedjebacken var en av de viktigaste uppgifterna att bygga ett nytt mediumvalsverk. Verket togs i drift 1975.

Varje år under Folkes vd-tid reste vi till Stockholm för att föredra bokslutsförslaget för generalkonsul Ragnar Söderberg, ordförande i Ratos, som var ägare av Smedjebackens Valsverks AB. En återkommande punkt på dagordningen var att diskutera hur vinsten skulle fördelas mellan koncernbolagen. På resorna följde Folkes fru Anna-Greta och min fru Jeanette med. I programmet fanns alltid ett teaterbesök.

En trevlig händelse som vi upplevde gemensamt var teaterkvällarna, när Riksteatern kom till Ludvika.

På 1970-talet var umgängeslivet intensivt i Smedjebacken. I centrum för det hela fanns Folke och Anna-Greta, som ordnade mycket uppskattade middagar med dans.

När jag blev änkling flyttade jag till Stockholm och bor nu 300 meter från Folkes magnifika våning vid Karlaplan. Vi fick då möjlighet att träffas då och då hos honom. Jag tog med mig mat och Folke tog fram ett gott vin och Calvados. Då njöt vi av att dra oss till minnes, vad vi varit med om på den gamla goda tiden. Vid ett par tillfällen var Gillebrodern Jan Beckeman, en gammal god vän till oss, med och bidrog till trevnaden.”

Så långt Gillebroder Herbert Söderström.

Efter tiden i Smedjebacken återkom Folke till Sandvik AB som chef för ståldivisionen. Under Folkes tid i Sandvik genomgick Fagersta AB en kraftig omstrukturering initierad av huvudägaren Industrivärden och ledd av ”företagsdoktorn” Ulf av Trolle. Hårdmetallrörelsen bröts ut i två separata bolag. För att stärka balansräkningen såldes majoriteten av det ena, Seco Tools, till Sandvik. Industrivärden kände sig ändå inte bekväma som huvudägare och sålde sin kontrollpost till Kinnevik, som sedan länge varit huvudägare i Sandvik. Kinnevik leddes nu av Jan Stenbeck. När Fagerstas vd, Erik Nygren, gick i pension, ville Jan Stenbeck ha en pålitlig ”sandvikare” som efterträdare, varför Folke erbjöds jobbet, vilket han gärna åtog sig. Folke var vd för Fagersta AB 1979–1983. Mellan 1983–85 var Folke vd för förvaltningsaktiebolaget Laverna.

Med sin kunskap om och erfarenhet av alla de svenska järnbruken och svensk ståltillverkning, som ju var grunden för svenskt välstånd, ingick Folke självklart i styrelsen för Järnverksföreningen, den svenska stålrörelsens branschorganisation, där han även var ordförande i flera år. Folke blev mycket välkänd och omtyckt av alla i framför allt stålbranschen.

Folke hade många styrelseuppdrag bland annat som styrelseordförande i FAG Kullager och Cisternbolaget AB.

Efter sin pensionering fortsatte Folke sin entreprenörsanda med egna verksamheter högt upp i åldern. Han startade tillsammans med Osborn Bartley Abegentor med hantering av cisterner och puben ”The Bull and the Bear”, nära Stureplan i Stockholm, där Folke var delägare. Puben, som låg nära Jernkontoret, blev samlingspunkten för Gillebröder, som efter Gillemåltiden ville avsluta kvällen med en god öl. Det hände att Folke, alltid med sin nära vän Jan Beckeman, också var där och då bjöd Folke Gillebröderna på en omgång öl på ”husets” bekostnad.

Vid sidan av sin mycket framgångsrika yrkesbana hade Folke ett genuint intresse för fiske. Han blev tidigt invald i den lilla fiskeklubben West Side Fishing Club och blev dess naturlige ledare, dvs. Styrande Broder, i väldigt många

år. Klubben sammanträder endast en gång per år och då under ett flerdagars fiskafänge främst i Bohuslän. Stamloket under många år blev Rågårdsviks Pensionat på Skaftö med god social samvaro.

Folke och Anna-Greta har haft sitt sommarparadis först i Grundsund och sedan på Östersidan alldeles norr om Fiskebäckskil. Det föreföll naturligt för Folke och Anna-Greta att då regelbundet invitera fiskebröderna till sitt oerhört charmiga ställe alldeles vid vattnet centralt på Östersidan. Ofta förgylldes tillvaron av flera av Folkes och Anna-Gretas älskade barnbarn, som gärna bistod med serveringen. Folkes och Anna-Gretas fantastiska gästfrihet och stora charm har medfört att fiskeklubbens medlemmar trivts i samvaron med den självklart naturlige fiskeklubbsledaren. Fisketurerna med den anrika bogserbåten Harry har blivit ett årligt nöje att se fram emot.

Den tyvärr minskande tillgången på torsk i ”Västerhavet” har inte påverkat entusiasmen för de av Folke arrangerade fisketillfällena. Det var nog så att Folke inte bara var vår Clubs naturlige ledare. Han var den som bäst förstod sig på själva fisket. Vi andra var mest glada noviser. Med Folke spreds en härlig stämning och en mycket god gemenskap i goda vänners lag. När vi tyckte att torskfisket tröt, ersattes det av kräft- eller hummerfiske. Eller vid några tillfällen några dagars kulturreisa i Värmland eller bland de anrika gamla järnbruken. Folke hade alltid spännande erfarenheter och kunskaper att förmedla.

Anna-Greta avled, efter en tids sjukdom, i januari 2021, dvs. ett år före Folke, vilket självklart förändrade Folkes tillvaro. Det hindrade dock inte att vi var många vänner som firade Folkes 90-årsdag just på det bohuslänska sommarvistet, med god förtäring och glad bohuslänsk sång. Folkes och Anna-Gretas fiskebod, alldeles intill den fina sommarvillan, utgjorde en fin bild i annonsen som informerade om Folkes bortgång.

Folke var en person, som man lätt och gärna höll en fin och god kontakt med, även om det gemensamma båtåkandet under några få år inte blev lika lätt att genomföra för Folke. Men de gemensamma måltiderna var fina höjdpunkter i tillvaron för hans vänner. Vi minns dessa stunder med tacksamhet och glädje.

Folke Bengtsson inträdde i Sancte Örjens Gille vid Gillets februaristämman 1971 tillsammans med Gillebröderna och genom åren nära vännerna Jan Beckeman och Lars Werner. Vid adventstämman i Falun 2021 utdelades Gillets gåva till de veteraner som uppnått 50 års medlemskap i Gillet och en av

dem var Folke. Tyvärr kunde inte Folke personligen närvara och motta gåvan.
Folke tillhörde vid sin bortgång Gillets sjunde länk.

Sancte Örjens Högtidsstämma den 28 april 2022

Gustaf Svensson

